

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

5.5.2022

Lausuntopyyntö Isokuusen latuverkoston rakentaminen

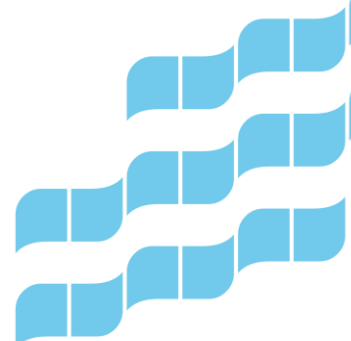
Suunnittelualue ja -tilanne

Vuorekseen on asemakaava vaiheessa suunniteltu ulkoilu/latureitistö. Asemakaavavaiheessa on tehty liitteiden 2-4 mukaiset luontoselvityksen, joiden perusteella linjaus on tehty kaavaan. Alueella on huomattava määrä luontoarvoja, jotka ovat rajoittaneet latureitin sijoittelua kaavassa.

Kuva 1 Vuoreksen asemakaavaa

Vuosien 2019-2021 aikana on tarkennettu linjauksia ja haettu luontoarvojen kannalta paras mahdollinen linjaus ladulle. Latureitin valintaa varten liikuntatoimen/suunnittelun/rakentamisen edustajat ovat ympäristönsuojelun kanssa etsineet maastokatselmuksin parasta mahdollista reittiä. Reittivalinnassa on pyritty sijoittamaan tuleva latu jo olemassa oleville kulkureiteille ja metsäteille. Latureittien osalta tehtiin luontoselvitys, jossa kartoitettiin liito-orava, lepakko, lahakaviosammal sekä lehmusmetsiköt sekä avainbiotoopit (LIITE1). Lahokaviosammal kartoitettiin tarkasti latureitin keskilinjasta 15 m molempiin suuntiin.

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

5.5.2022

Latureittien luontoselvityksessä todetaan, että lahokaviosammalta on runsaasti Vuoreksen alueella, missä vain kasvupaikkatekijät ovat sille suotuisat. Johtopäätös vielä oli, että latureittia ei todennäköisesti voi linjata niin, ettei sille osuisi lahokaviosammalen kasvupaikkoja.

Asemakaavoitus on samaan aikaan tehnyt koko kantakaupunkia koskevaa lahokaviosammalselvitystä (LIITE 5 TreLhks 2021-selvitys). Latuselvityksen yhteydessä tehdyt tutkimukset on lisätty asemakaavoituksen aineistoon ja niiden perusteella on tehty ydinaluemääritykset.

Asemakaavoituksen tekemän tutkimuksen mukaan lahokaviosammal esiintyy yleisenä ja paikoin runsaana Tampereen luonnonsuojelualueilla ja luonnonsuojelukohteilla. Lisäksi lajia esiintyy runsaasti myös kantakaupungin yleiskaavan luonnon ydinalueilla sekä muualla yleiskaavan viherverkolla ja osin asemakaavan viheralueilla.

Asemakaavoituksen ja latureittien lahokaviosammalselvitysten perusteella on tehty ydinalueiden merkittävyysluokitus. TreLhks 2021 - työn merkittävyysluokituksen luokkarajat ovat seuraavat:

1. erittäin merkittävä 11-21 pistettä
2. merkittävä 8-10 pistettä
3. muu: 1-7 pistettä

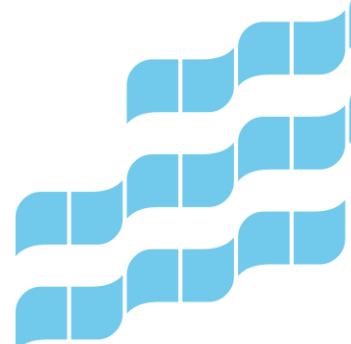
Vuoreksen alueen lahokaviosammal esiintyvät sijoittuvat pääsääntöisesti merkittävyysluokkaan merkittävä (8-10 pistettä). TreLhks -työssä laaditut ydinaluerajaukset sisältävät noin 10-30 metrin suojavyöhykkeen ydinalueella olevien kasvupaikkojen ympärillä, jonka tarkoituksena on ehkäistä muun muassa lämpö-, valaistus- ja kosteusolosuhteiden muuttumista ydinalueella, mikäli maankäyttö ydinalueen läheisyydessä muuttuu.

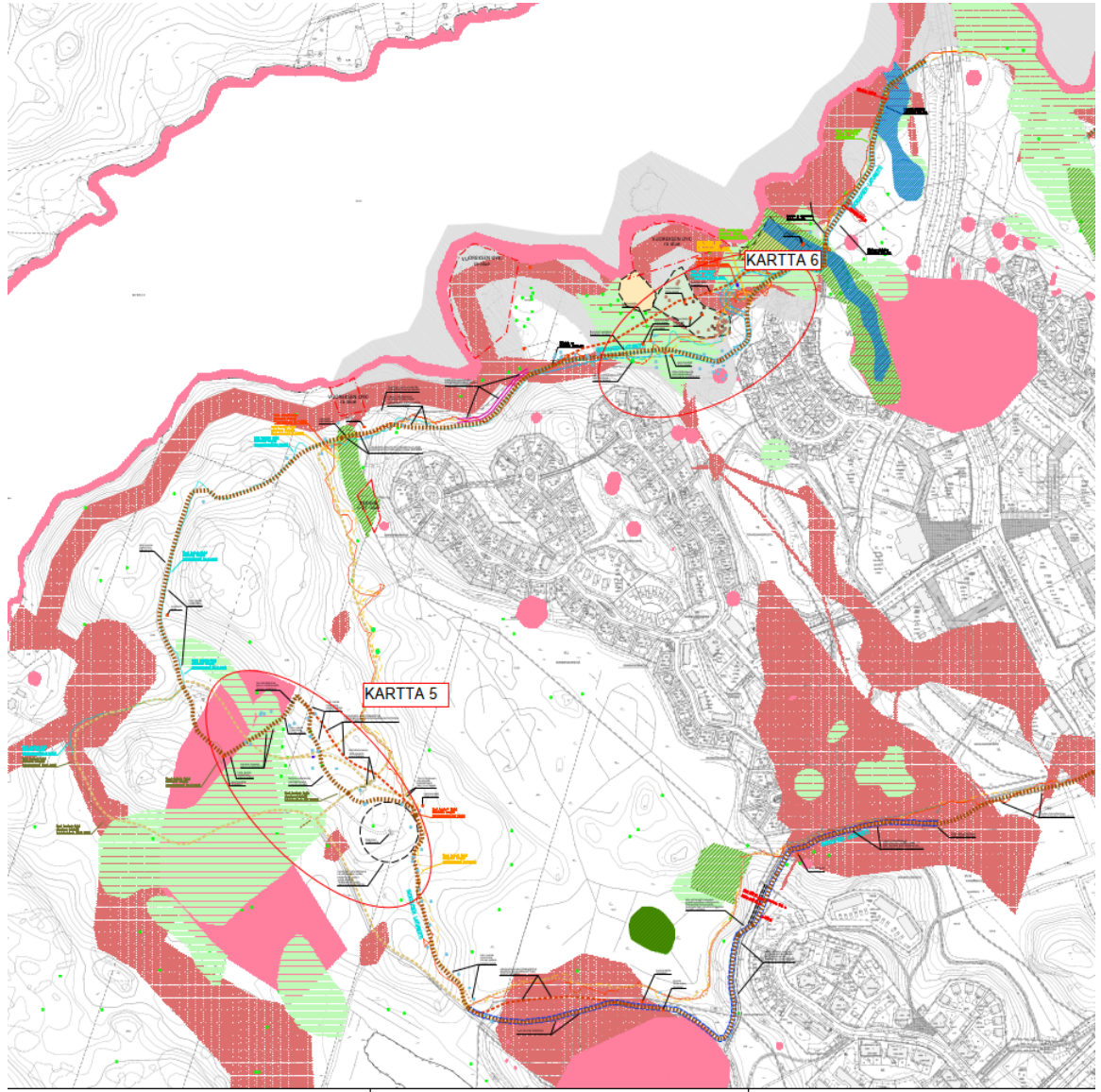
Latuselvityksen yhteydessä tehty tutkimus on huomattavasti tarkempi kuin TreLhks 2021-selvitys. TreLhks- 2021 selvityksessä lahokaviosammaleen kartoitustarkkuus oli Vuoreksen huomattavasti epätarkempi (Alle 10 % potentiaalisista kasvupaikoista tutkittu).

Asemakaavoituksen tekemään epätarkempaan selvitykseen on lisätty latureittien suunnittelun yhteydessä tehdyn luontoselvityksen tulokset. Tämä vääristää alueen kokonaiskuvaa ja näyttää siltä, että pelkästään latureitin varrella on merkittäviä lahokaviosammal esiintymiä. Ydinaluemääritykset itsessään olisivat voineet olla erilaisia ilman latureittien tekemää tutkimusta. Latureittien linjauskohdassa on esitetty tarkemmin, mitkä kohdat risteävät lahokaviosammaleen ydinalueiden kanssa.

Latureitin linjaus

Alla olevassa kuvassa (kuva 2, liite 6) on esitetty reittivaihtoehtoja maastokatselmusten perusteella. Reittivaihtoehtoista on valittu pääsääntöisesti ruskealla (leveä viiva) esitetty reitti. Kuvasta käy myös ilmi alueen muut luontoarvot.

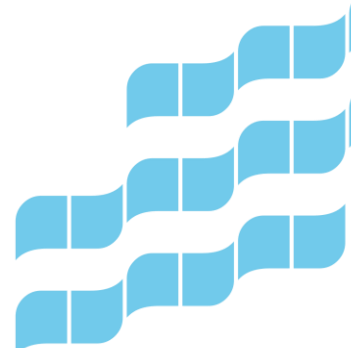

Kuva 2 Latureittivaihtoehdot sisältäen luontoarvot (ruskealla valittu reitti)

Latureittien luontoselvityksen perusteella lahokaviosammalta esiintyy runsaasti alueella ja kuten todettu, latureittiä ei voida linjata niin, ettei sille osuisi lahokaviosammaleen kasvupaikkoja. Luontoselvityksessä myös todettiin, että tällä hetkellä alueella ei ole liito-oravan elinympäristöä, eikä latureitin rakentaminen heikentäisi sen mahdollisuuksia asua alueella tulevaisuudessakaan. Kolopuut ja muut mahdolliset pesäpaikat suositeltiin säästettäväksi. Lisäksi lepakoiden huomiseksi riittää, että mahdolliset pesäpuut säästetään, ja ladun valaistus suunnitellaan lepakot huomioon ottaen, esim. liiketunnistimin ja ohjaamalla valokeila mahdollisimman rajatulle alueelle.

Reittivalinnassa tuleva latu sijoittuu mahdollisimman lyhyellä matkalla koskemattomaan maastoon. Pääsääntöisesti hyödynnetään olemassa olevia polkuja ja metsäautoteitä. Latureitille rakennetaan valaistus. Reitin leveys on noin 6 m.

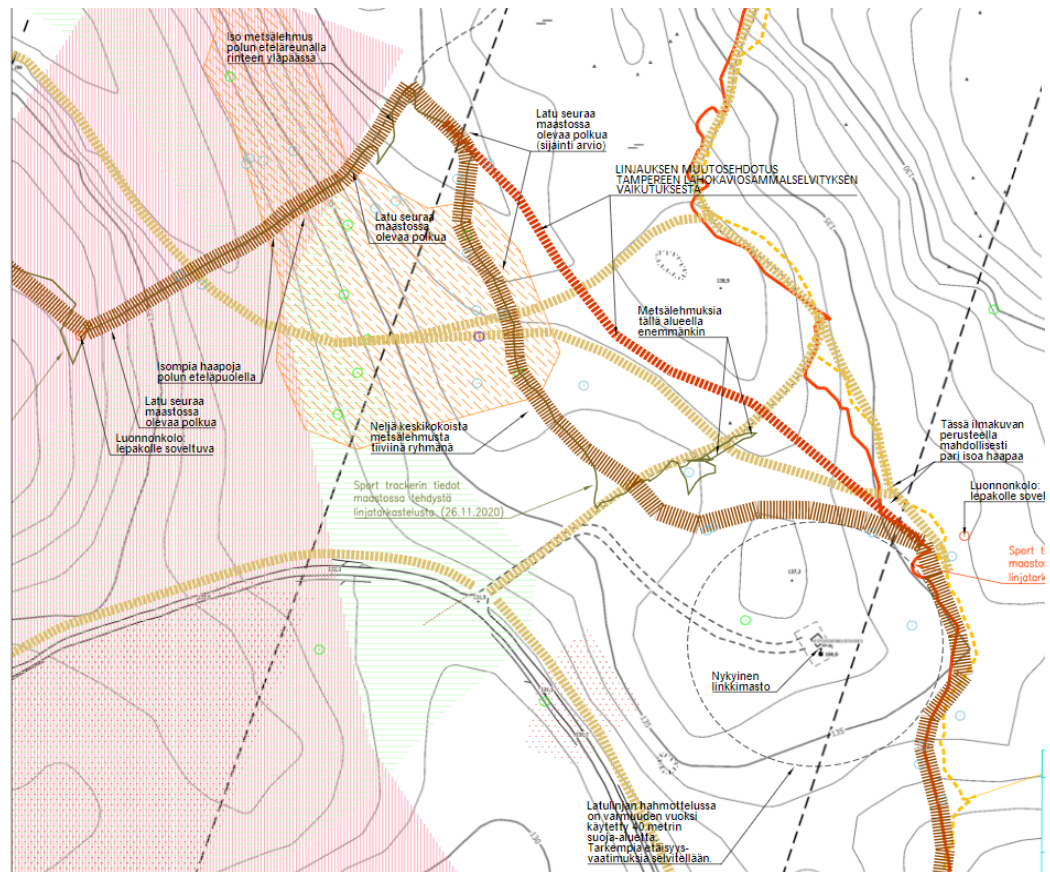

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

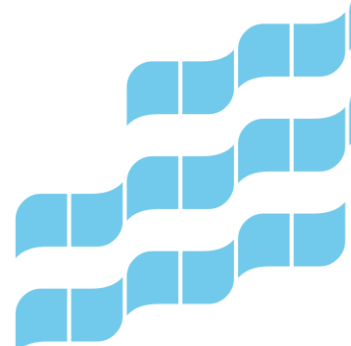
5.5.2022

Reitistö perustetaan mahdollisimman kevyesti poistamalla pintamaa ja pengertämällä latureitin pohja soveltuvalle puhtaalla maa-aineksella. Pintaan tehdään ohut murskekerros pinnattuna kivituhkalla. Pehmeämmillä kohdilla voidaan käyttää hyväksi kaadettuja puita eli asennetaan niitä pohjamaahan, jolloin saadaan kantavuutta. Alueen luontainen hulevesitasapaino pyritään pitämään muuttumattomana. Veden luontainen virtaus varmistetaan riittävän suurilla rummuilla kosteikko kohdilla.

Kartta 5 (kuva 3, LIITE 7) voidaan havaita, että oranssilla merkitty laho-kaviosammaleen ydinalue risteää ladun kanssa. Ruskealla esitetty paksumpi viiva edustaa reittiä, jossa hyödynnetään olemassa olevaa polkua. Suunnitelmaan aiotaan tehdä tässä kohdassa linjauksen muutosta (punainen leveä viiva), jotta voidaan vähentää vaikutuksia laho-kaviosammaleen ydinalueeseen.

Kuva 3, Kartta 5 Lahokaviosammaleen ydinalue ja reittivalinnat

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

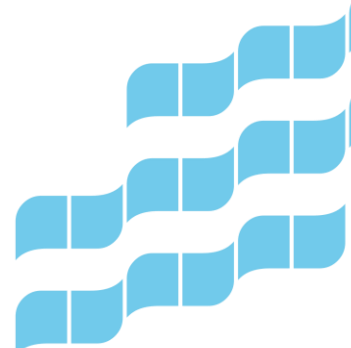
5.5.2022

Lahokaviosammaleen ydinalueen kapeimmasta kohdasta tulisi kuitenkin päästä läpi olemassa olevaa melko leveää polku-uraa pitkin, sillä maastossa ei ole muitakaan soveltuvampia kohtia mm. korkeuserojen ja muiden luontoarvojen vuoksi. *Kuvassa 4 on esitetty reittivalinta lahokaviosammaleen ydinalueen läpi. Kohdassa menee polku, jota leventämällä latu saataisiin luontaisesti toteutettua mahdollisimman vähällä puunkaadolla.*

Kuva 4 Latureitti lahokaviosammaleen ydinalueen läpi

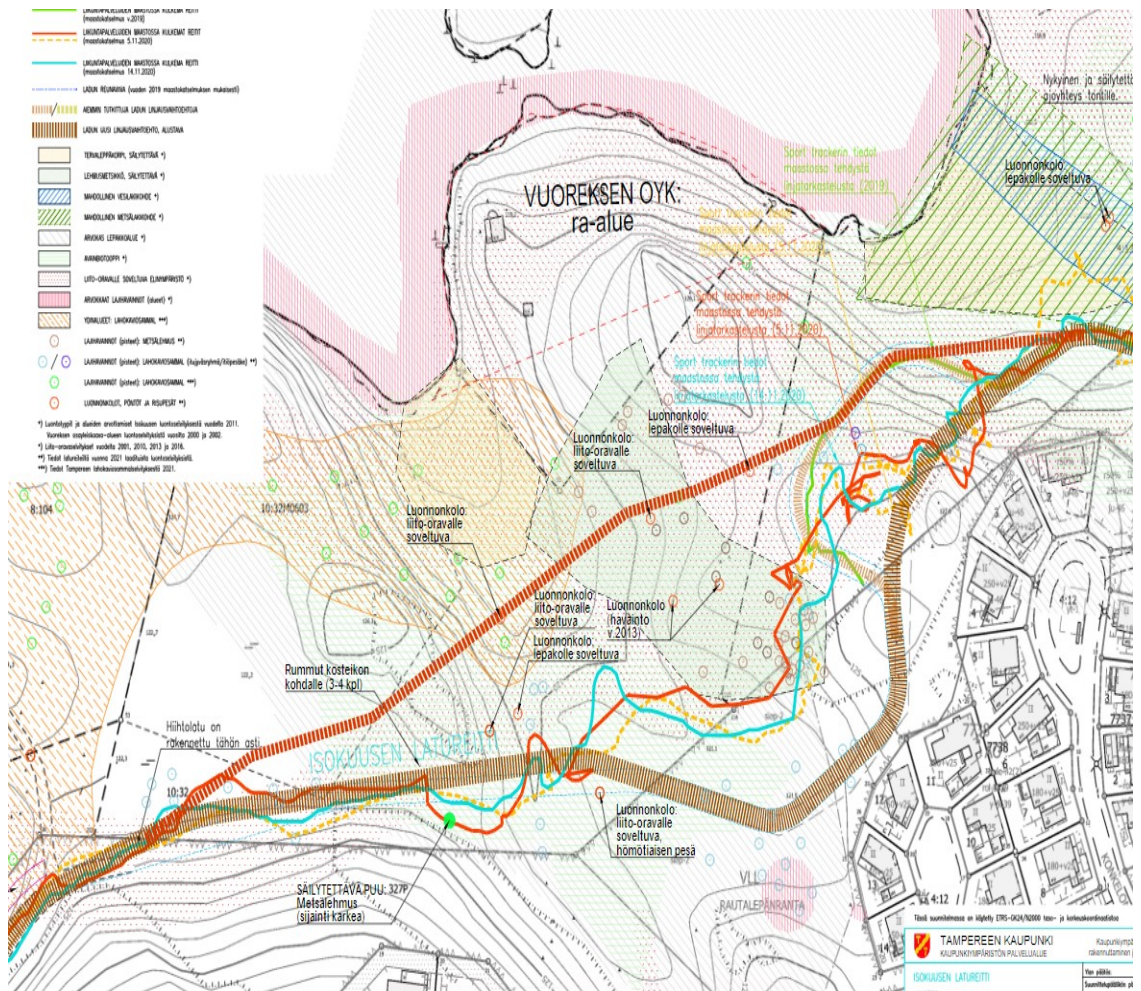
Kartassa 6 (Kuva 5, Liite 8) lahokaviosammaleen ydinalueen reuna-alue risteää ladun kanssa (kuvan vasen alanurkka). Ruskealla esitetty linjaus on jo kaavassa esitetty ja käynti maastossa osoittaa, että vaihtoehtoisia reittejä luontoarvojen ja maastonmuotojen puolesta on hankala esittää muualta. Muidenkin luontoarvojen kuin pelkästään lahokaviosammaleen osalta, ruskealla esitetty reitti olisi paras vaihtoehto. Edelleen

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

5.5.2022

latureittien rakentamisessa hyödynnetään metsäkoneen kulkemia reittejä sekä alueelle muodostuneita polkuja.

Kuva 5, Kartta 6 Latureittivalinta (ruskea leveä viiva) ja luontoarvot

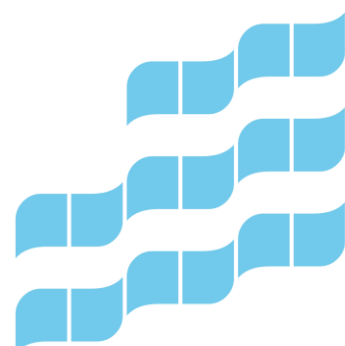
Aikataulu

Pyydämme lausuntoa latureittien linjauksesta Isokuusen alueella etenkin lahakaviosammalen ydinalueiden osalta. Lausunnon tarve kesäkuun loppu.

Lisätiedot

Lisätietoja t antavat tarvittaessa Katri Laihosalo puh 040 806 2699 ja rakennuttajainsinööri Anne Ravaska, puh. 0408063906

Anne Ravaska
Rakennuttajainsinööri

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakentaminen ja ylläpito

Lausuntopyyntö

7 (7)

5.5.2022

Liitteet:

- LIITE 1 Vuoreksen latureittien luontoselvitys 2021
- LIITE 2 Isokuusi III asemakaavan nro 8639 ja Särkijärven rannan asemakaavan nro 8502 lepakkoselvitys 8639
- LIITE 3 Luontoselvitys Isokuusi, Vuores
- LIITE 4 Vuoreksen osayleiskaava-alueen luontoselvitys
- LIITE 5 Tampereen lahkaviosammalselvitys 2021(31.12.2021)
- LIITE 6 Isokuusen latureitti Isokartta 2022 02 08 mk2500 ELY ydinalueet
- LIITE 7 Isokuusen latureitti Kartta5 2022 02 08 mk500 ELY ydinalueet
- LIITE 8 Isokuusen latureitti Kartta 6 2022 02 08 mk500 ELY ydinalueet

